

การแก้ไขปัญหาคุณภาพน้ำคลองวัดนางสาวใต้

อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร

คลองวัดนางสาวใต้เป็นคลองสาขาของแม่น้ำท่าจีน ตั้งอยู่ตำบลท่าไม้ อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร มีความยาวประมาณ 800 เมตร รับน้ำเสียจากโรงงานอุตสาหกรรมและชุมชนที่ตั้งอยู่ริมคลอง ปัจจุบันมีสภาพเสื่อมโทรมมาก กรมควบคุมมลพิษ จึงดำเนินการจัดทำแผนการดำเนินงาน เพื่อแก้ไขปัญหาคุณภาพน้ำ รวมทั้งผลักดันให้เป็นคลองต้นแบบของคลองอื่นๆ โดยได้ดำเนินงานตามแผนการแก้ไขปัญหาคุณภาพน้ำคลองวัดนางสาวใต้ ดังนี้

1

การติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำ

จากการประเมินโดยใช้ดัชนีคุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดิน (Water Quality Index: WQI) พบว่า คุณภาพน้ำโดยรวมอยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรมมาก เทียบได้ตามแหล่งน้ำประเภทที่ 5 เนื่องจากมีค่าออกซิเจนละลาย (DO) ต่ำ ค่าความสกปรกในรูปสารอินทรีย์หรือบีโอดี (BOD) ค่าแบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมด (TCB) ค่าแบคทีเรียกลุ่มฟีคอลโคลิฟอร์ม (FCB) และค่าแอมโมเนียในหน่วยไนโตรเจน ($\text{NH}_3\text{-N}$) สูง

2

แหล่งกำเนิดมลพิษ

จากการสำรวจแหล่งกำเนิดมลพิษ รอบบริเวณคลองวัดนางสาวใต้ พบว่า แหล่งกำเนิดมลพิษที่สำคัญ ได้แก่

โรงงานอุตสาหกรรม ปัญหาที่พบส่วนใหญ่ คือ มีการติดตั้งระบบบำบัดน้ำเสียที่รับเพียงน้ำเสียจากกระบวนการผลิต แต่ไม่รวบรวมน้ำเสียจากห้องน้ำ-ห้องสุขา เข้าสู่ระบบ ทำให้มีน้ำเสียบางส่วนระบายออกสู่สิ่งแวดล้อม รวมทั้งน้ำที่ผ่านการบำบัดมีตะกอนแขวนลอยสีดำปะปนออกสู่สิ่งแวดล้อม

ชุมชน ปัญหาที่พบส่วนใหญ่ คือ ร้านอาหารจากบริเวณลานวัดที่ติดกับแม่น้ำท่าจีน มีการปล่อยน้ำเสียลงสู่แม่น้ำโดยตรงซึ่งไม่ผ่านการบำบัดน้ำเสีย

3

สนับสนุนองค์ความรู้และให้คำแนะนำในการแก้ไขปัญหาน้ำเสีย

จากการลงพื้นที่ให้ความรู้และคำแนะนำในการแก้ไขปัญหาน้ำเสียแก่ชุมชน โรงงานอุตสาหกรรม ที่อยู่บริเวณคลองวัดนางสาวใต้ โดยสามารถสรุปการให้คำแนะนำ ดังนี้

- 1) ควรมีการติดตั้งถังดักไขมันบริเวณร้านอาหารริมน้ำ เพื่อบำบัดน้ำเสียเบื้องต้น
- 2) ควรมีการติดตั้งระบบบำบัดน้ำเสียบริเวณคลองวัดนางสาวใต้และรวบรวมน้ำเสียจากกิจกรรมของวัดและร้านอาหารริมน้ำ มาบำบัดก่อนระบายลงสู่แม่น้ำท่าจีน
- 3) ขุดลอกตะกอนที่สะสมในคลองวัดนางสาวใต้ไปกำจัดให้ถูกต้อง
- 4) ควรมีการบริหารจัดการเปิด-ปิดประตูระบายน้ำระหว่างคลองวัดนางสาวใต้และแม่น้ำท่าจีน รวมทั้งจัดหาเงินทุน เพื่อให้เกิดการหมุนเวียนของน้ำในคลองวัดนางสาวใต้